

DELPHI
CENTRE OF THE WORLD

ΔΗΜΟΣ ΔΕΛΦΩΝ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Υπό την αιγίδα

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
MINISTRY OF TOURISM

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

(Δήμαρχος Δελφών)

ΕΛΛΗ ΚΟΤΣΑΝΟΥ

(Πρόεδρος Επιτροπής Τουριστικής Ανάπτυξης & Προβολής Δήμου
Δελφών, Δημ. Σύμβουλος, ΠΕ18.35)

ΣΥΛΒΙΑ ΜΙΣΙΡΛΗ

(Εκπαιδευτικός-θεατρολόγος, Υπεύθυνη Σχολικών Δραστηριοτήτων
Δ/σης Δευτ/θμιας Εκπ/σης Φωκίδας)

ΑΘΗΝΑ ΚΑΣΤΑΝΑ

(Εκπαιδευτικός πληροφορικής, Προϊστάμενη Τμήματος Εκπ/κών
Θεμάτων Δ/σης Π/θμιας Εκπ/σης Φωκίδας)

ΕΦΗ ΡΑΦΤΟΠΟΥΛΟΥ

(Εκπαιδευτικός, Πρόεδρος Συνδέσμου Φιλολόγων Φωκίδας)

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Η ευρύτερη περιοχή των Δελφών αποτελεί αναμφίβολα ένα ανοιχτό σχολείο για την ελληνική Ιστορία, τον Πολιτισμό και τη Φύση. Ο Δήμος Δελφών, προκειμένου να φέρει σε επαφή την ελληνική (και όχι μόνο) νεολαία με τον τόπο μας, που συμπυκνώνει σε λίγα τετραγωνικά χιλιόμετρα ολόκληρη τη διαδρομή και τη διαχρονική προσφορά της Ελλάδας στο παγκόσμιο γίγνεσθαι, ανέλαβε την πρωτοβουλία να παρουσιάσει ένα οργανωμένο πρόγραμμα για τον εκπαιδευτικό τουρισμό.

Η πρότασή μας περιλαμβάνει επτά επιμέρους πρότυπα προγράμματα εκπαιδευτικών περιηγήσεων, μονοήμερων ή πολυήμερων κατά την επιλογή των συμμετεχόντων, που συνδυάζουν τα μοναδικά σε παγκόσμιο επίπεδο εκπαιδευτικά πεδία που προσφέρει ο τόπος μας, με πολλές δυνατότητες στους τομείς του πολιτισμού, του αθλητισμού και της αναψυχής.

Ταυτόχρονα, έχοντας αναπτύξει στενή συνεργασία με την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας, την Εφορεία Αρχαιοτήτων Φωκίδας και όλους τους γειτονικούς μας Δήμους (α. Δωρίδας, β. Διστόμου – Αράχωβας – Αντίκυρας, γ. Λαμιέων και δ. Αμφίκλειας – Ελάτειας), ο Δήμος Δελφών σας παροτρύνει και σας διευκολύνει να γνωρίσετε στο σύνολό της την ιστορική και πανέμορφη περιοχή μας, που μπορεί να ιδωθεί ως ένα απέραντο εκπαιδευτικό (αλλά και ψυχαγωγικό...) πάρκο.

Αθανάσιος Ηλ. Παναγιωτόπουλος
Δήμαρχος Δελφών

Σημειώσεις

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΗΓΗΣΕΩΝ

Α. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

1. ΕΛΛΗΝΕΣ ΘΕΟΙ & ΗΡΩΕΣ

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα ξεκινά από τον Απόλλωνα των Δελφών, το θεό του δωδεκάθεου που περισσότερο από τον καθένα χαρακτηρίζει το μεγαλείο και το βάθος του ελληνικού πολιτισμού, συναντά το μυθικό Ηρακλή που με την καύση και την ανάληψή του στην Πυρά Ηρακλέους, ολοκλήρωσε τον ηρωικό του κύκλο και αποτέλεσε το σύμβολο για την αιώνια πάλη και αγωνία του θνητού ανθρώπου, να μετουσιωθεί σε αιώνιο και θείο και φτάνει μέχρι το γενάρχη των Ελλήνων Δευκαλίωνα, που μετά τον κατακλυσμό, κατηφόρισε τις πλαγιές του Παρνασσού.

Το πρόγραμμα, σε μια λογική διαχρονικότητας, γεφυρώνει τους αρχαίους ήρωες και θεούς με τους σύγχρονους ήρωες του ελληνικού έθνους, τους μεγάλους κλέφτες των βουνών της Ρούμελης, τους κορυφαίους οπλαρχηγούς της Ελληνικής Επανάστασης (Αθανάσιο Διάκο, Οδυσσέα Ανδρούτσο, Ιωάννη Μακρυγιάννη, Πανουργιά Πανουργιά, Δεσπότη Σαλώνων Ησαΐα κ.α.) και τους κορυφαίους καπεταναίους της Εθνικής Αντίστασης, που όλοι τους γεννήθηκαν, έδρασαν ή θυσιάστηκαν σ' αυτόν τον τόπο.

Συνδέεται με: Πολιτιστικό πρόγραμμα.

Θεματικοί άξονες: Τοπική ιστορία και μυθολογία/λαογραφία.

Συνεργασία με: Αρχαιολόγους / Μουσειολόγους.

Σκοπός: Γνωριμία των μαθητών με την τοπική ιστορία, σύνδεση με το ιστορικό τους παρόν. Οι μαθητές, που δουλεύουν πρόγραμμα τοπικής ιστορίας και μυθολογίας/λαογραφίας, μπορούν να κάνουν μια συγκριτική μελέτη των δικών τους τοπικών θεών/ηρώων/αγωνιστών με τους αντίστοιχους που θα γνωρίσουν στη Φωκίδα.

Ενδεικτικές Δράσεις:

Α. Λέσχη φωτογραφίας: Οι μαθητές φωτογραφίζουν γεωγραφικά σημεία/κτήρια/μνημεία, που σχετίζονται με τους θεούς/ήρωες/αγωνιστές, που μελετούν και δημιουργούν ένα φωτογραφικό αρχείο ή διοργανώνουν έκθεση ή διαγωνισμό φωτογραφίας.

Σημειώσεις

- Β. Δημιουργία ιστορικού ντοκιμαντέρ: Οι μαθητές κινηματογραφούν γεωγραφικά σημεία/κτήρια/μνημεία και εμπλουτίζουν το ντοκιμαντέρ με στοιχεία από την τοπική ιστορία/μυθολογία.
- Γ. Θεατρικό εργαστήρι: Ένα γεγονός από τη ζωή και τη δράση ενός θεού/ήρωα/αγωνιστή από αυτούς που μελετώνται, λειτουργεί ως αφορμή για τη δημιουργία σύντομου θεατρικού κειμένου, το οποίο παίζεται από τη μαθητική ομάδα στον τόπο όπου υποτίθεται πως διαδραματίστηκε.

Σημειώσεις

2. ΤΟ ΤΑΞΙΔΙ ΤΟΥ ΝΕΡΟΥ

Από τις πηγές του Μόρνου στο αντάμωμα των τριών ψηλών βουνών της Ρούμελης (Γκιώνα, Βαρδούσια και Οίτη), το νερό καταλήγει στη μεγάλη τεχνητή λίμνη του Μόρνου.

Από εκεί (κάτω από το Λιδωρίκι) μια σήραγγα περίπου 13 χλμ. διαπερνά την Γκιώνα και οδηγεί το νερό στην Άμφισσα, ενώ στη συνέχεια το νερό ξεκινά το μεγάλο του ταξίδι για την Αθήνα, ακολουθώντας μια σειρά μεγάλων σιράγγων και ανοιχτών υδραυλάκων.

Αντίστοιχο ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι «μυθικές» πηγές του Βοιωτικού Κηφισού στους πρόποδες του Παρνασσού και στις υπώρειες της Γκιώνας, που οδηγούνται μέσω του ποταμού στη λίμνη Υλίκη, επίσης ταμιευτήρα της Ε.Υ.Δ.Α.Π. και από εκεί στο σύστημα ύδρευσης της πρωτεύουσάς μας.

Παρακολουθούμε την πορεία του νερού, του μεγάλου μυστηρίου που ταυτίζεται απόλυτα με την ύπαρξη της ζωής στον πλανήτη μας.

Στο πρόγραμμα συνεργάζονται οι εκπαιδευτικοί του Κέντρου Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Άμφισσας.

Συνδέεται με: Πρόγραμμα Περιβαλλοντικής Αγωγής.

Θεματικοί άξονες: Διαχείριση φυσικών πόρων - αειφόρος ανάπτυξη - ρύπανση υδάτων.

Συνεργασία με: Κ.Π.Ε. Άμφισσας.

Σκοπός: Να συνειδητοποιήσουν οι μαθητές την αξία του νερού και την ανάγκη για ορθολογική διαχείριση των υδάτινων πόρων.

Ενδεικτικές Δράσεις:

- A. Αξιοποίηση τεχνικού εξοπλισμού Κ.Π.Ε. Άμφισσας, που βοηθά τους μαθητές να αντιληφθούν το ταξίδι του νερού (και ενδεχόμενων ρύπων) στο υπέδαφος.
- B. Ανάγνωση αποσπασμάτων από αρχαίες τραγωδίες με αναφορά στο νερό. Συγκέντρωση και ανάλυση χωρίων, που αναδεικνύουν τη δύναμη και την αξία του νερού για την ανθρώπινη ζωή. Δημιουργική γραφή.
- Γ. Μελέτη περίπτωσης: Δίνονται στις μαθητικές ομάδες εργασίας άρθρα σχετικά με τη διαχείριση νερού και αυτές καλούνται να επεξεργαστούν τις πληροφορίες και να προτείνουν τρόπους για μια ορθολογική διαχείριση.

Σημειώσεις

3. ΞΕΧΑΣΜΕΝΕΣ ΤΕΧΝΕΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ

Σε μια από τις πιο αυθεντικές γωνιές της χώρας μας, οι μαθητές μπορούν να ανακαλύψουν μια σειρά ξεχασμένων τεχνών και επαγγελμάτων, συνομιλώντας απευθείας με τους τελευταίους εναπομείναντες του είδους τους.

Από τον τελευταίο κωδωνοποιό (κουδουνά) της Άμφισσας, τους παραδοσιακούς ταμπάκηδες (βυρσοδέψες) της μνημειακής συνοικίας Χάρμαινας, έως τις μοναδικές τεχνικές των οργανοποιών και των μαχαιροποιών της Πολυδρόσου. Από τους εναπομείναντες των τεχνών της αγροτικής οικονομίας (πεταλωτές, σιδεράδες κλπ) έως τους βαρελοποιούς της Ιτέας, τους μέχρι το Μεσοπόλεμο συσκευαστές του εξαγωγικού εμπορίου, της «Ελιάς Αμφίσσης» και τους караβομαραγκούς της ναυτικής πολιτείας του Γαλαξιδίου.

Τα Μουσεία του Δήμου Δελφών, δικτυωμένα, αποτελούν μια αξιόλογη πηγή άντλησης πληροφοριών και παραστατικών ενημερώσεων γύρω από το θέμα αυτό.

Συνδέεται με: Πρόγραμμα Αγωγής Σταδιοδρομίας

Θεματικοί άξονες: Επαγγέλματα και πολιτισμός

Συνεργασία με: Τοπικούς επαγγελματίες

Σκοπός: Να αντιληφθούν οι μαθητές τη σχέση των επαγγελμάτων με τις κοινωνικο-οικονομικές συνθήκες ανά τόπο και εποχή. Να γνωρίσουν τα επαγγέλματα, που χάνονται ή φθίνουν και να προβληματιστούν σχετικά με τις κοινωνικοοικονομικές, πολιτισμικές και φυσικά επιστημονικές/τεχνολογικές αλλαγές, που οδηγούν στην εξαφάνισή τους.

Ενδεικτικές Δράσεις:

- A. Λέσχη φωτογραφίας: Να δημιουργηθεί φωτογραφικό αρχείο από τα επαγγέλματα που χάνονται (σύγκριση των επαγγελμάτων που θα γνωρίσουν στη Φωκίδα, με αντίστοιχα επαγγέλματα που χάνονται στον τόπο τους). Φωτογραφίες από αντίστοιχα σύγχρονα επαγγέλματα. Συγκριτική παρουσίαση.
- B. Δημιουργία άρθρου ή blog: Σύντομα κείμενα όπου θα περιγράφεται η επαγγελματική φυσιογνωμία μιας περιοχής, στο παρελθόν και το παρόν και θα επιχειρούνται συγκρίσεις.
- Γ. Δημιουργία ντοκιμαντέρ: Τα επαγγέλματα του χθες και του σήμερα.
- Δ. Debate (Αγώνες αντιλογίας): Με ειδικά ερωτηματολόγια, διερευνώνται οι στάσεις των μαθητών απέναντι στην τεχνολογική πρόοδο που μοιραία βγάζει στο περιθώριο ορισμένα επαγγέλματα. Οι μαθητικές

Σημειώσεις

ομάδες καλούνται να υποστηρίξουν με επιχειρήματα δύο αντίθετες μεταξύ τους θέσεις (όχι κατ' ανάγκη την προσωπική τους άποψη).

Ε. Εκπαίδευση & Τέχνη: Δίνονται στους μαθητές site, όπου αναζητούν ζωγραφικούς πίνακες διάφορων εποχών που απεικονίζουν επαγγέλματα. Συγκριτική μελέτη με το παρόν.

Εναλλακτικά, δίνονται αποσπάσματα από παλιές ελληνικές ή ξενόγλωσσες ταινίες, στις οποίες οι μαθητές αναγνωρίζουν επαγγέλματα που χάνονται ή φθίνουν. Οι δράσεις αυτές μπορούν να συνδυαστούν με δημιουργική γραφή & δραματοποίηση.

Σημειώσεις

4. ΤΑ ΨΗΛΑ ΒΟΥΝΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ, ΤΑ ΛΟΥΛΟΥΔΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΒΟΤΑΝΑ ΤΟΥΣ

Στο Δήμο Δελφών συναντάμε τέσσερα από τα ψηλότερα βουνά της χώρας. Τον μυθικό Παρνασσό με το περίφημο Χιονοδρομικό Κέντρο και τον Εθνικό Δρυμό, τα Βαρδούσια που με τα καταφύγια τους αποτελούν αγαπημένο προορισμό των ορειβατών, την παραδεισένια Οίτη με την Πυρά Ηρακλέους και τη δεσπόζουσα οροσειρά της Γκιώνας, που περιλαμβάνει την ψηλότερη κορυφή της κεντρικής και νότιας Ελλάδας, την «Πυραμίδα».

Η σπάνια αυτή συνάντηση των ψηλών βουνών διαμορφώνει από αιώνες τον χαρακτήρα των ανθρώπων και την ιδιοσυγκρασία των τοπικών κοινοτήτων. Την ίδια στιγμή στα απέραντα αλπικά λιβάδια, στα βαθιά φαράγγια και στα πυκνά δάση τους, φύονται πανέμορφα σπάνια λουλούδια, αρωματικά φυτά και βότανα με χρήσεις φαρμακευτικές και διατροφικές. Πολλά από τα φυτά αυτά αποτελούν, χωρίς να το γνωρίζουμε, μέρος των καθημερινών μας συνθηθειών.

Μέσα από υπέροχα μονοπάτια, που διασχίζουν τόπους ιστορικούς και μυθικούς, οι μαθητές γνωρίζουν τα υπέροχα λουλούδια και βότανα της ελληνικής φύσης.

Συνδέεται με: Πρόγραμμα Περιβαλλοντικής Αγωγής

Θεματικοί άξονες: Τοπικό περιβάλλον, η προσωπική και συλλογική ευθύνη απέναντι στη διατήρηση του περιβάλλοντος / Διαχείριση φυσικών πόρων με αειφορική προοπτική / περιβαλλοντικοί κίνδυνοι - κλιματικές αλλαγές, φυσικές καταστροφές και ανθρώπινη παρέμβαση / Περιβάλλον και επικοινωνία: Μονοπάτια, φυσικές διαδρομές, μεταφορές, συγκοινωνίες (σύνδεση με την τοπική ιστορία και την ιστορία μετακινήσεων) / Η ανθρώπινη επέμβαση στο φυσικό περιβάλλον, βιομηχανική ή γεωργική ρύπανση, (υπερ)βόσκηση (σχέση οικονομίας και προστασίας του τοπικού περιβάλλοντος) οικιστική ανάπτυξη, άναρχη ή παράνομη δόμηση, αρχιτεκτονική σε αρμονία ή όχι με το φυσικό περιβάλλον / τοπίο και κατοίκηση, πιθανή υποβάθμιση τοπίου / Γεωλογικά μνημεία και μνημεία της φύσης / Βιοποικιλότητα: απειλούμενα είδη - προστατευόμενες περιοχές.

Συνεργασία με: Κ.Π.Ε. Άμφισσας.

Σκοπός: Να αναπτυχθεί η οικολογική συνείδηση των μαθητών, η αγάπη τους για το φυσικό περιβάλλον και η διάθεσή τους να το προστατεύσουν, να εξοικειωθούν με τη φύση, να αναπτύξουν αισθητικά κριτήρια.

Ενδεικτικές Δράσεις:

Α. Μελέτη πεδίου / Μελέτη περίπτωσης / Δημιουργία εννοιολογικών χαρτών / Debate, που να σχετίζονται με κάποια από τις παραπάνω θεματικές.

Σημειώσεις

Β. Συνεντεύξεις, ερωτηματολόγια, φωτογραφίες για τη δημιουργία άρθρου / blog / ντοκιμαντέρ σχετικά με κάποιο από τα προβλήματα, που αναφέρονται στους παραπάνω θεματικούς άξονες.

Γ. Οι μαθητές ξεναγούν μαθητές: Μαθητικές ομάδες της Φωκίδας που υλοποιούν περιβαλλοντικά προγράμματα σχετικά με τα βότανα της περιοχής ξεναγούν τους επισκέπτες μαθητές και τους εξηγούν την αξία των βοτάνων και τι μπορεί να παραχθεί από αυτά.

Δ. Εργαστήριο κατασκευής σαπουνιού (από τους μαθητές και τους εκπαιδευτικούς του Ειδικού Σχολείου Άμφισσας).

Ε. Παιχνίδια προσανατολισμού μέσα στο δάσος (για την ανάπτυξη της χωρικής νοημοσύνης).

ΣΤ. Συλλέγω τους ήχους της φύσης (δημιουργία ηχητικού αρχείου).

Ζ. Εκπαίδευση και Τέχνη: Εξοικείωση των μαθητών με το ζωγραφικό κίνημα του Ιμπρεσιονισμού και την Τοπιογραφία. Αναζήτηση και δημιουργία ζωγραφικών έργων με θέμα τη φύση. Πώς τοποθετείται (αν τοποθετείται) ο άνθρωπος μέσα σε αυτή; Ανάλυση πινάκων με θέμα την υποβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος.

Ανάλυση μουσικών συνθέσεων με θέμα τη φύση

Δραματοποίηση αποσπασμάτων από θεατρικά έργα που αναφέρονται στην καταστροφή των δασών (πχ Θείος Βάνιας, του Άντον Τσέχοφ).

Σημειώσεις

5. ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΣΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ

Στον τόπο αυτό συναντώνται μερικά από τα σημαντικότερα γεγονότα των δύο κορυφαίων εθνικών αγώνων της νεώτερης και σύγχρονης Ιστορίας μας, της μεγάλης Ελληνικής Επανάστασης και της Εθνικής μας Αντίστασης κατά τη διάρκεια της γερμανο-ιταλικής κατοχής.

Πρώτα τα Σάλωνα (Άμφισσα) σ' όλη τη Ρούμελη, σχεδόν ταυτόχρονα με το Μωριά επαναστατούν την 24η Μαρτίου 1821, ενώ το Κάστρο των Σαλώνων απελευθερώνεται από τους Οθωμανούς τη 10η Απριλίου 1821, πρώτο απ' όλα τα κατεχόμενα φρούρια.

Μια σειρά μεγάλων ηρώων γεννιούνται, δρουν και θυσιάζονται στον τόπο αυτόν, όπως ο Αθανάσιος Διάκος, ο Οδυσσέας Ανδρούτσος, ο Ιωάννης Μακρυγιάννης, ο Πανουργιάς Πανουργιάς, ο Δεσπότης Σαλώνων Ησαΐας.

Μάχες καθοριστικής σημασίας, όπως αυτή στο Χάνι της Γραβιάς και πολλές άλλες λαμβάνουν χώρα στα χώματα του Δήμου Δελφών.

Το ηρωικό πνεύμα του τόπου αποτυπώνεται και στην κορυφαία της συνεισφορά κατά την περίοδο της Εθνικής Αντίστασης. Η πρώτη μάχη της Εθνικής Αντίστασης διεξάγεται την 9η Σεπτεμβρίου 1942, βαθιά στο φαράγγι της Ρεκάς, ενώ λίγο αργότερα στη σπηλιά της Στρώμης, οργανώνεται από τις ενωμένες ομάδες της Εθνικής Αντίστασης και τους Βρετανούς σαμποτέρ, η ανατίναξη της γέφυρας του Γοργοπόταμου.

Οι κορυφαίοι καπεταναίοι του ΕΑΜ – ΕΛΑΣ, αλλά και του 5/42 Συντάγματος Ευζώνων, δρουν στα μέρη αυτά καθ' όλη τη διάρκεια της Κατοχής.

Η Ιστορία της Επανάστασης και της Αντίστασης, με βαθιές ακόμη αναφορές στη μνήμη των ντόπιων, διδάσκεται στους μαθητές με βιωματικό τρόπο και με επιτόπια επίσκεψη σε αυθεντικά πεδία μαχών, σε κατοικίες ή κρησφύγετα οπληρχηγών και στα αξιόλογα τοπικά Μουσεία.

Συνδέεται με: Πολιτιστικό Πρόγραμμα.

Θεματικοί άξονες: Τοπική ιστορία.

Συνεργασία με: Αρχαιολόγους, Μουσειολόγους.

Σκοπός: Να αναπτύξουν οι μαθητές ιστορική συνείδηση, να μπορούν να προβαίνουν σε αξιολογικές κρίσεις σχετικές με τα ιστορικά γεγονότα και να επιχειρούν συγκρίσεις και τεκμηριωμένα συμπεράσματα, να συνειδητοποιήσουν τους τρόπους κατασκευής της ιστορικής ταυτότητας.

Ενδεικτικές Δράσεις:

Α. Διανομή υλικού σχετικού με συγκεκριμένο ιστορικό γεγονός, ανάλογα με τον τόπο επίσκεψης, μελέτη του υλικού σε ομάδες και δραματοποίηση του γεγονότος.

Σημειώσεις

-
- Β. Εκπαίδευση & Τέχνη: Μελέτη ζωγραφικών έργων σχετικών με τα συγκεκριμένα ιστορικά γεγονότα. Αξιοποίηση της τεχνικής των δυναμικών εικόνων για εμβάθυνση στα γεγονότα και τα συναισθήματα των συμμετεχόντων.
- Γ. Αγώνες Επιχειρηματολογίας, σε θέμα σχετικό με τα συγκεκριμένα ιστορικά γεγονότα. Δημιουργία σχεδίου δράσης από τους μαθητές.
- Δ. Μελέτη περίπτωσης: Οι μαθητές συλλέγουν στοιχεία προκειμένου να μελετήσουν και να παρουσιάσουν ένα συγκεκριμένο ιστορικό γεγονός της περιόδου.
- Ε. Φωτογράφιση/βιντεοσκόπηση ιστορικών μνημείων/τοποθεσιών για δημιουργία φωτογραφικού αρχείου ή σύντομου ερασιτεχνικού ντοκιμαντέρ.

Σημειώσεις

6. Ο ΠΕΡΙΦΗΜΟΣ ΕΛΑΙΩΝΑΣ ΤΗΣ ΑΜΦΙΣΣΑΣ

Ο Ελαιώνας της Άμφισσας συγκεντρώνει μια σειρά παγκόσμιες μοναδικότητες και ιδιαιτερότητες.

Ενώνει την έδρα του Δήμου μας, την ιστορική Άμφισσα, με το επίνειό της, το λιμάνι της Ιτέας και την πόλη των Δελφών, σ' ένα μονοκόμματο χαλί από ελαιόδεντρα, τα περισσότερα από τα οποία είναι αιωνόβια.

Όντας υποχρεωτική εκ του νόμου η μονοκαλλιέργεια στη μεγαλύτερη έκτασή του, είναι ο μεγαλύτερος ενιαίος Ελαιώνας της Ελλάδας και ένας από τους μεγαλύτερους του κόσμου.

Είναι ο πρώτος ελαιώνας που κηρύχτηκε ως «παραδοσιακός» από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Αποτελεί την καρδιά του διάσημου «Δελφικού Τοπίου», δηλαδή της τεράστιας ζώνης προστασίας του Αρχαιολογικού Χώρου Δελφών, που προστατεύεται με πλήρη απαγόρευση δόμησης και αλλαγής καλλιέργειας.

Αποτελεί ταυτόχρονα σε μεγάλο του μέρος τοπίο προστατευόμενο από την UNESCO.

Εξαιρετικά μονοπάτια περιήγησης (μερικά από αυτά αρχαία) και παγκόσμιας αξίας αρχαιολογικά μνημεία, στην ίδια έκταση, μπορούν να αποτελέσουν το αντικείμενο της εξερεύνησης των μαθητών, με τη βοήθεια των εκπαιδευτικών τους.

Συνδέεται με: Πρόγραμμα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης.

Θεματικοί άξονες: Ελιά και ελαιόλαδο.

Συνεργασία με: Κ.Π.Ε. Άμφισσας, Τοπικούς Συνεταιρισμούς και εργοστάσια ελαιών, γεωπόνους, αρχαιολόγους/μουσειολόγους της περιοχής.

Ενδεικτικές Δράσεις:

- A. Παρακολούθηση προγραμμάτων του Κ.Π.Ε. Άμφισσας σχετικών με την ελιά.
- B. Επίσκεψη και βιωματικές δράσεις σε συνεταιρισμούς και εργοστάσια συσκευασίας ελιών.
- Γ. Συνεντεύξεις και δημιουργία ερωτηματολογίων προκειμένου να ερευνηθούν θέματα που σχετίζονται με την ελιά (καλλιέργεια / εμπόριο / κατανάλωση).
- Δ. Επίδειξη κατασκευής προϊόντων από ελιά από τους μαθητές του ειδικού σχολείου Άμφισσας που υλοποιούν κάθε χρόνο περιβαλλοντικά προγράμματα σχετικά με την ελιά.
- Ε. Επίσκεψη στον Μυκηναϊκό Τάφο που βρέθηκε στον ελαιώνα κοντά στην Άμφισσα, ξενάγηση από αρχαιολόγους, φύλλα εργασίας /

Σημειώσεις

δραματοποίηση. Δημιουργία σκίτσων του τάφου από τους μαθητές, αναφορά σε ταφικά έθιμα διάφορων εποχών / περιοχών, σύγκριση με σημερινές ταφικές συνήθειες.

ΣΤ. Ανάλυση ζωγραφικών έργων και ζωγραφικού διάκοσμου αγγείων σχετικών με την ελιά, δημιουργία έργων από μαθητές.

Σημειώσεις

7. Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΖΩΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΤΟΥ 19^{ου} ΑΙΩΝΑ

Στο πρόσφατα απελευθερωμένο ελληνικό κράτος του 19ου αιώνα, στη λεγόμενη «Παλιά Ελλάδα» αρχίζει εντατικά να οικοδομείται μια καινούργια κοινωνική και οικονομική πραγματικότητα.

Σχολεία χτίζονται και εξοπλίζονται, εκκλησίες οικοδομούνται, οι πόλεις επεκτείνονται, νέα επαγγέλματα ανθίζουν, ενώ το ελληνικό έθνος αγωνίζεται για να βρει την ταυτότητά του.

Στην περιοχή μας συμπυκνώνεται παραστατικά όλη η ένταση και η έκταση της προσπάθειας της χώρας κατά τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο. Από την αστική ακμή της πόλης της Άμφισσας με τις βιοτεχνίες, τον παραγωγικό της Ελαιώνα και τα αρχοντικά της σπίτια, από την τεράστια εκτίναξη της ναυτικής ισχύος του Γαλαξιδίου, που με τα ιστιοφόρα του κυριαρχεί στις θάλασσες, έως τη σταδιακή οικοδόμηση μιας νέας πόλης, της Ιτέας με εμπορικό – εξαγωγικό πνεύμα.

Η περιήγηση στις πόλεις και ειδικά στα παραδοσιακά τους τμήματα, στα πολυάριθμα σημαντικά μνημεία της περιόδου εκείνης, αλλά και η επίσκεψη στα εκπληκτικά μικρά μας Μουσεία, όπως το Ναυτικό Ιστορικό Μουσείο Γαλαξιδίου, το Εθνολογικό – Λαογραφικό Μουσείο Χρισσού «Συλλογή Ηλία Δαραδήμου» κ.α. μπορούν να εντυπώσουν πολύ χαρακτηριστικά στους μαθητές, τα σπουδαιότερα ενθυμήματα για τον ελληνικό 19ο αιώνα, τη «βρεφική και παιδική ηλικία» του νεοελληνικού κράτους.

Συνδέεται με: Πολιτιστικό Πρόγραμμα.

Θεματικοί άξονες: Τοπική ιστορία και λαογραφία.

Συνεργασία με: Υπεύθυνους μουσείων της περιοχής, Αρχαιολόγους/ Μουσειολόγους.

Σκοπός: να αντιληφθούν οι μαθητές τη σχέση ανάμεσα στην οικονομική ανάπτυξη και την ανάπτυξη των υπόλοιπων πλευρών της ζωής ενός τόπου, να εξοικειωθούν με τις αρχιτεκτονικές τάσεις της εποχής του 19ου αιώνα, καθώς και με τις οικονομικές, κοινωνικές και πολιτιστικές δραστηριότητες της περιόδου και να προβούν σε αξιολογικές κρίσεις, καθώς και συγκρίσεις με τη σημερινή εποχή, προκειμένου να εξάγουν γενικά συμπεράσματα.

Ενδεικτικές Δράσεις:

Συμπλήρωση φύλλων εργασίας σχετικά με τη θεματική των μουσείων της περιοχής. Στο Ναυτικό Μουσείο Γαλαξιδίου μπορεί να υποστηριχθεί παρουσίαση διαφορετικών τύπων πλεούμενων και πρόγραμμα αγωγής σταδιοδρομίας σχετικό με το επάγγελμα του ναυτικού. Στο Λαογραφικό Μουσείο Χρισσού μπορεί να υποστηριχθεί μελέτη της ιστορικής εξέλιξης των ενδυμάτων και πρόγραμμα αγωγής σταδιοδρομίας “Από τους ράφτες της γειτονιάς στους σχεδιαστές μόδας του σήμερα”. Οι μαθητές μπορούν να εμπλακούν σε δημιουργικές δραστηριότητες όπως δημιουργία σκίτσων ή ζωγραφικών έργων, φωτογράφιση και παρουσίαση του σχετικού υλικού – σύνδεση/σύγκριση με τη σύγχρονη εποχή, δημιουργία προσωπικών πορτρέτων με ρούχα παλιότερων εποχών με την τεχνική του photoshop.

Σημειώσεις

Β. ΠΡΟΤΥΠΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ – ΨΥΧΑΓΩΓΙΚΗ ΔΡΑΣΗ **ΔΡΑΣΗ ΜΕ ΓΕΝΙΚΟ ΤΙΤΛΟ: «ΤΟ ΚΥΝΗΓΙ ΤΟΥ ΧΡΗΣΜΟΥ»** **(Σε δεύτερη φάση)**

Όλες οι προτάσεις εκπαιδευτικών εκδρομών μπορούν να συνοδεύονται από ένα διασκεδαστικό εκπαιδευτικό παιχνίδι, στο οποίο λαμβάνουν μέρος, εφόσον το επιθυμούν, τα σχολεία κατά την επίσκεψή τους στο Δήμο Δελφών.

Κατά την άφιξή του στην πόλη των Δελφών, το σχολείο λαμβάνει ηλεκτρονικά το «χρησμό», που το κατευθύνει σε μια σειρά αλληπάλληλων δοκιμασιών και γρίφων στα διάφορα σημεία που προβλέπει το πρόγραμμα περιηγήσεών του.

Στον τελευταίο προορισμό το σχολείο οφείλει να ανακαλύψει την απάντηση στο χρησμό και να συντάξει την τελική αναφορά του (σ' ένα έντυπο «multiple choice»), την οποία καταθέτει αυθημερόν στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του προγράμματος.

Τα σχολεία λαμβάνουν βαθμολογία και οι νικητές κερδίζουν τιμητικές διακρίσεις, ενώ στο τέλος της σχολικής χρονιάς αντιπροσωπεύει από τα διακριθέντα σχολεία φιλοξενούνται στο Δήμο Δελφών, σ' ένα τριήμερο πρόγραμμα γεμάτο μουσική, ποίηση και εκπαιδευτικές ανταλλαγές.

Η αντιπροσωπεία του σχολείου που κατακτά την κορυφαία διάκριση, επιβραβεύεται με ένα επιπλέον μεγάλο βραβείο.

Το όλο πρόγραμμα εκτελείται με τη συνεργασία της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, του Δήμου Δωρίδας, της Εφορείας Αρχαιοτήτων Φωκίδας, των Διευθύνσεων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Φωκίδας, του Κέντρου Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Άμφισσας και τοπικών ξεναγών.

Σημειώσεις

Ο Δήμος Δελφών, στην πρωτοβουλία του αυτή συνεργάζεται στενά με το Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Άμφισσας, έναν φορέα πανελληνίως καταξιωμένο, που έχει μεγάλη εμπειρία στην περιβαλλοντική αγωγή και εκπαίδευση.

Το Κ.Π.Ε. Άμφισσας υπάγεται στο Υπουργείο Παιδείας και στεγάζεται σε ιδιόκτητο κτήριο του Δήμου Δελφών, επί της Πλατείας Σιμποπούλου, στην Άμφισσα.

Επικοινωνία: 22650 79180

E-mail: kpeamf2@otenet.gr

Επίσης, τόσο για τη συγκεκριμένη δράση, όσο και ευρύτερα στα πλαίσια της επιλογής να ενισχυθεί η κοινωνική οικονομία, ο Δήμος μας συνεργάζεται με τον Κοινωνικό Συνεταιρισμό Περιορισμένης Ευθύνης «Γιάννης Βολίκας».

Ο Κοι.Σ.Π.Ε. «Γιάννης Βολίκας» εδρεύει στην Άμφισσα και μεταξύ άλλων δραστηριοτήτων, που όλες προέρχονται και ενισχύουν κυρίως τις ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού, λειτουργεί και Γραφείο Εναλλακτικού Τουρισμού.

Για κάθε πληροφορία και διευκόλυνση σχετικά με το πρότυπο πρόγραμμα εκπαιδευτικού τουρισμού, επικοινωνήστε μαζί μας:

Τηλέφωνα: 22650 28507

Fax: 22650 28507

E-mail: koispevolikas@yahoo.gr

Ενημερωθείτε αναλυτικά για το πρότυπο πρόγραμμα εκπαιδευτικού τουρισμού και πληροφορηθείτε αναλυτικά για τις δράσεις μας στην σελίδα στο facebook πληκτρολογώντας: Προγράμματα Εκπαιδευτικού Τουρισμού Δήμου Δελφών.

Επικοινωνήστε με το Δήμο Δελφών στο 2265350026 και 27 και στο e-mail: mayoroffice@delphi.gov.gr

